Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. №9 (7.098) 1990 йил 11 январь, пайшанба. Баҳоси 3 тийин

Тонгги газеталарда

Литва ССРда КПСС Марказий Комитети Пленуми қатнашчиларидан бир группасининг республика коммунистлари, партия ташкилотлари, меҳнат коллективлари билан учрашувлари давом этмоқда. Литванинг иқтисодий мустақиллигини шакллантириш йўллари тўғрисида, ССР Иттифоқини ривожлантириш ҳақида қизғин фикрлашиб олинмоқда, Литва Компартиясининг XX съездидан кейин юзага келган муаммоларни ҳал этишга ўзаро мақбул ёндашувлар изланмоқда. Бугун тонгги газеталарда ана шу учрашувлар ҳақида ҳисобот берилган.

Республика Министрлар Советида бўлиб ўтган кенгаш ўн учинчи беш йилликда ва 2005-йилгача бўлган даврда аёллар ва оиланинг аҳволини яхшилашга ҳамда болаларнинг сиҳат-саломатлигини муҳофаза қилишга қаратилган Ўзбекистон ССР давлат программасини ишлаб чиқиш масалаларига бағишланди. Бугун республика газеталарида ана шу кенгаш ҳақида, 10 январь куни Тошкентда бўлиб ўтган республика агросаноат комплекси ходимларининг кенгаши ҳақида хабарлар эълон қилинган.

Янгиликлар
Воқеалар
Хушхабарлар

Юқори суръат билан

Коммунист Сергей Муратов меҳнат қилаётган участкада турли хил металл конструкциялар учун қолиплар тайёрланади. Бу кўп меҳнат талаб қиладиган жараёндир. Айни пайтда ишчидан юксак маҳорат талаб этилади. С. Муратов корхонада биринчи бўлиб сифат ва тежамкорлик ташаббуси билан чиқди. Электр пайвандчи Руслан Шафиков, слесарь Альберт Загидулин, силлиқловчи Азамат Холмўминов, йўнувчи Ризоқул Тошпўлатов сингари ўнлаб ишчилар унинг ташаббусини биринчилардан бўлиб қўллаб-қувватлашди.

Бир йўла учта

Сергели райони кейинги йилларда таниб бўлмас даражада ўзгариб бормоқда. Бу ерда қатор осмонўпар даҳалар қад ростлади. Бинокорлар уй-жой қуриш билан бир қаторда район жажжи ўғил-қизларини ҳам хушнуд этишди. Сергели — 7. Сергели — 16 ва Қўйлиқ — 5 турар жой массивларида учта — 540 ўринли 2 та ва 160 ўринли замонавий болалар масканини фойдаланишга топширишди.

Бунёдкорлик ишларини 159-трест бинокорлари олиб боришди.

Д. ОБЛАЕВ.

Нафис безаклар

МАШҲУР совет адиби, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Чингиз Айтматов ўз ижоди билан жумҳуриятимизда ҳам кенг танилган. Унинг кейинги йилларда яратган «Асрга татигулик кун», «Кунда» романлари ўзбек тилида кўп нусхада чоп этилди.

Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти босмадан чиқарган мазкур мажмуалар ўз безаги, нафис суратлари, полиграфик санъати билан эътиборни тортади. Нафис безаклар мўйқалам устаси А. Бобров томонидан маҳорат билан чизилган.

Яқинда бўлиб ўтган «Китоб санъати» Бутуниттифоқ конкурсига ушбу нашрлар ҳам тақдим этилди, ҳамда мусаввир ижодий кўрикнинг ғолибларидан бири деб топилди.

С. ОДИЛОВА.

Абдулла Қодирий хотирасига

Машҳур ўзбек ёзувчиси Абдулла Қодирий таваллудининг 95 йиллиги жумҳуриятимизда кенг нишонланмоқда. Шу улуғ сана муносабати билан эртага соат 17.00 да Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик Катта театри биносида тантанали кеча ўтказилади.

Ёзувчининг ижоди ва ҳаёти ҳақидаги мақола-хотиралар билан газетамизнинг 3-саҳифасида танишасиз.

Капитал қурилиш: ўтган йил якуни

«Музлаган» маблағлар

Шаҳарда уй-жой билан таъминлашдаги аҳвол ниҳоятда мушкул. 60 мингдан кўпроқ оила уй-жой олиш учун навбат кутиб турибди, шуларнинг салкам 300 таси Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва уруш қатнашчиларининг оилалари, 500 тадан кўпроғи эса кўп болали оналардир. Ҳозир ҳам мингга яқин оила жон бошига атиги уч квадрат метр ва бундан ҳам кам майдонга эга.

Гарчи уй-жой қурилиши беш йиллик топшириғидан илдам бораётган бўлсада, биз қабул қилган программадан анча орқада қолмоқда, партиявий қилиб айтадиган бўлсак барбод бўлмоқда.

(XXVI шаҳар партия конференцияси материалларидан).

Шаҳар партия конференциясида қурилишдаги аҳволга, уни яхшилашга жиддий эътибор берилган эди. Хўш, ўтган йил якуни қандай бўлди? Капитал маблағларни ўзлаштириш борасида бирон-бир сезиларли ўзгаришлар борми?

Мана, якунлар: қурувчилар ўтган 1989 йилда шаҳримизнинг янги уй-жойларни интиқлик билан кутаётган аҳолисидан 153 минг квадрат метр қарздор бўлиб қолдилар. Бошқача қилиб айтганда 909,1 минг сўмлик маблағнинг 823,4 минг сўмигина ўзлаштирилди, холос. Агар йиллик планнинг неча фоизи барбод қилинди деб сўрасангиз, бу салкам 10 фоизни ташкил этади! Бу озмунча сон эмас. Демак, бу уй-жой олиш учун навбатда турган қанчадан-қанча ҳамшаҳарларимизнинг умидлари чиппакка чиқди деган сўз. Тўғри, ўтган йили социал ва маданий-маиший объектларни фойдаланишга топшириш борасида арзигулик ютуқлар қўлга киритилди: мактаблар, мактабгача тарбия муассасалари, касалхоналарни фойдаланишга топшириш йиллик плани адо этилди. Ҳамшаҳарларимизни поликлиникаларни бунёд этиш плани салкам бир ярим ҳисса ошириб бажарилгани ҳам мамнун этди.

Аммо уй-жойлар қуриш учун ажратилган маблағларнинг каттагина қисми «музлатиб» қўйилгани сира кечирилмас ҳолдир! Нега бундай бўлди. Нима учун партия ва ҳукуматимиз меҳнаткашлар ҳақида ғамхўрлик қилиб, қурилиш ташкилотларига етарли маблағ ажратиб берсаю уни ўзлаштиришга келганда қурилиш-монтаж ташкилотлари ношудлик қилсалар! Қаранг, бир йил ичида шаҳарликларга бир миллион 153 минг квадрат метр уй-жой қуриб берилиши кўзда тутилган бўлса, шундан фақат бир миллион квадрат метрдан сал зиёдигина фойдаланишга топширилибди.

Қурилиш-монтаж ишларидаги бу бўшашувчанликнинг сабаблари нимада? Шаҳримизнинг бош қурувчилар «штаби» — «Главташкентстрой»га нима бўлди?

«Главташкентстрой»нинг уй-жой қурилиши бўйича етакчи инженери Наил Беньяминович Енилеевнинг бу ҳақдаги фикрларини эшитинг:

— 2-уйсозлик комбинати ва Сергелидаги ҳажм-блокли уйсозлик комбинатидан бошқа барча қурилиш ташкилотлари 1989 йил қурилиш планларини уддалай олишмади.

— Шошманг, бизни аввало мана шу икки қурилиш ташкилоти қандай қилиб бунинг уддасидан чиқа олгани қизиқтираяпти.

— Қандай қилиб дейсизми? Уларда иш конвейер усулида ташкил этилган. Мана, 9 қаватли уй қуришяпти, дейлик. Унинг монтажи шундай ташкил этилганки, масалан, улар еттинчи қаватни монтаж қилишаётган бўлса, пардозловчилар бутун тўққиз қават қачон битишини кутиб ўтиришмайди. Монтажчилар ўша еттинчи қаватда ишлашаётган кездаёқ пардозловчилар бинонинг 4—5-қаватларида ўзларига «иш фронти» очишади. Қарабсизки, бино муддатидан илгари тайёр бўлади. Бундан ташқари, қурилиш сифати уларда анча юксак. Бу икки комбинат давлат комиссиясига биноларни биринчи тақдим этишдаёқ фойдаланишга топширмоқдалар.

Ана энди нега кўпчилик қурилиш ташкилотлари иши оқсаётганини бир таҳлил этиб кўрайлик. Конференцияда бунинг бош сабаби бу ишга партиявий муносабатда бўлинмаётгани, етарли даражада ташкилотчилик ишлари олиб борилмаётгани, уй-жой билан таъминлашдаги аҳвол айниқса Собир Раҳимов, Куйбишев ва Чилонзор район партия ташкилотлари ва совет органларида ташвиш уйғотиш зарурлиги таъкидлаб ўтилган эди. Соф ишлаб чиқариш маъносидаги сабаблар ҳам бор. Булар — хўжалик юритишнинг янги шароитларига, меҳнатни ташкил этишнинг янги шаклларига ўтиш билан боғлиқ муаммолардир.

Энди қурилишга ажратилаётган капитал маблағларнинг нега «музлатиб» қўйилаётгани, бу борада ишлар бир маромда бормаётганини таҳлил этиб кўрайлик.

Кўпгина трестлар, бошқармаларнинг инженерлик тайёргарлиги ҳали анча бўш. Меҳнатни ташкил этишнинг усуллари сусткашлик билан қўлланиляпти. Механизация воситалари ҳали етишмайди. Бу биринчи сабаб.

Иккинчи энг катта сабаби, бутун қурилиш системасининг ўзи ҳали тўла-тўкис ниҳоясига етган эмас. Ҳозирги қурилиш системаси шундай ташкил топгани қурилишнинг бир маромда боришига кўп ўринларда халақит беради. Масалан, биноларнинг кўпида айни қиш фаслига келиб пардозлаш-сувоқ ишларини ўтказишга тўғри келади. Ҳолбуки сувоқ қуригунча бўяш ишларига ўтиш мумкин эмас. Қишда эса ҳадеганда унинг қуриши қийин кўчади... Қурилишни кузги-қишки мавсумга тайёрлаш ишларига бепарво қаралгани ҳам ишнинг белига тепаяпти. Кўп жойларда қурилаётган уйларнинг ҳали томлари ёпилмаган, ҳатто бино «скелети» ҳам битмаган. Санитария-техника жиҳозлари ўз вақтида ўрнатилмаган. Бу янги бунёд этилаётган уйларнинг хоналари музу кесак бўлиб ётибди демакдир. Ёмғирли-қорли кунлар — қурувчилар учун жоннинг азобига айланиб қолган.

Ва ниҳоят, бош сабабларидан яна бири қурилишда кадрлар қўнимсизлигидир. Сир эмас, баъзи қурилиш ташкилотларига ишга кириш ҳам, бўшаб кетиш ҳам жуда осон: чунки «тасодифий» одамлар энг кўп учрайдиган жой бу — қурилиш ташкилоти бўлиб қолган. Қачон бунга барҳам берилади? «Шогирд»нинг қурилишда кўзи пишигунча орадан икки-уч йил ўтиб кетади. Бу ҳақда жиддий ўйлаб кўриш керак! Бу энг аввало «Главташкентстрой» ташкилотларининг ўзига тааллуқлидир. Чунки шаҳримиздаги уй-жойларнинг аксариятини улар қуришади. Хўжалик усулида, якка тартибда уй қуриш ва турар жой кооперативлари уларга мадад бўлмоқда, холос.

Шаҳримиз бўйича 1989 йилда давлат марказлашган капитал маблағларининг йиллик лимитини ўзлаштириш аро йўлда қолиб кетгани боиси ҳам шунда! Бу маблағлар амалда «музлатиб» қўйилган.

Ҳа, йиллик план барбод этилди. Бунга «ҳисса» қўшганлар кўп бўлди. Чилонзор, Ҳамза, Фрунзе районлари ва бошқа кўпгина районларда уларнинг сафи анча «кенгайди». 4-қурилиш трести, 3-уйсозлик комбинати, «Отделстрой» трести ва бошқа кўплаб қурилиш корхона ва ташкилотлари фаолияти ўтган ойларда қониқарсиз бўлди. Ҳолбуки 1989 йилда ижара пудрати шароитларида 32 қурилиш ташкилоти иш олиб борди. Тўла хўжалик ҳисобининг иккинчи моделида 25, биринчи моделида эса 152 та ташкилот ишлади. Булардан фақат иккинчи моделда ишлаганларнинг меҳнат унуми дуруст бўлди, холос.

Шаҳар бўйича жами қурилиш ташкилотларининг учдан бир қисмидан кўпроғининг фаолияти жиддий таҳлил ва қайта кўриб чиқишни талаб этади.

Ажратилган капитал маблағларнинг қаерларда «музлаб» қолаётгани ҳар бир қурилиш ташкилотининг ўзига аён. Ана шунинг касрига СКБРУнинг экспериментал участкаси, 83 минг метрдан ортиқ ҳажмдаги қон препаратлари ишлаб чиқариш цехи, 400 тонна қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлаб берадиган цех, эҳтиёт қисмлар базаси, иссиқ битум ва бошқа маҳсулотлар тайёрлаш мосламаси кабилар ўз вақтида ишга туширилмади. Айниқса, Киров, Куйбишев ва Собир Раҳимов районларида қурилиш объектларига ажратилган маблағлардан фойдаланиш савияси шаҳардаги ўртача даражадан ҳам пастлашиб кетгани ачинарлидир!

Бу масалаларга жойларда биринчи галда эътибор қаратилиши зарур.

Мана, ўтган йил ҳам якунланди. Янги, 1990 йилнинг дастлабки ҳафталари ўтиб боряпти. Капитал маблағлар бу йил тўла ўзлаштириладими? Аҳолиси икки миллиондан зиёд шаҳримиз меҳнаткашлари қурувчиларга умид билан боқишяпти. Уларнинг бу ишончлари оқланадими? Ҳамма гап энди — қурилиш ташкилотларининг коллективларида қолган!

Ҳ. ИКРОМОВ.

Меҳнатдан обрў топаётганлар

Шаҳримиз кўчалари йил сайин кўркамлашиб, чирой очиб боряпти. Кўп қаватли, ҳашаматли бинолар кўпаймоқда.

Объектларнинг имкони борича тез ва сифатли бунёд этилишига қурилиш материаллари комбинати ўз улушини қўшиб келяпти. Коллектив аҳли қурувчилар билан тузган шартномани бекаму кўст, ўз муддатида адо этишга интиляпти. Хўжалик ҳисоби шароитида иш юритаётган комбинат аҳли асосий маҳсулот — қурилиш материалларидан ташқари кенг истеъмол моллари ишлаб чиқаришга алоҳида эътибор билан ёндашяпти. Ана шундай маҳсулотлар цехида ўн йилдан бери меҳнат қилаётган Зоя Аристанбековани кўпчилик яхши танийди. Ишлаб чиқариш илғори вақтнинг ҳар бир дақиқасини ғанимат билиб, маҳсулотнинг аъло сифатини таъминляпти.

СУРАТДА: З. Аристанбекова.

Т. Каримов сурати.

18 февраль — Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлари депутатлигига сайловлар куни

Халқ номзодлари

МУНОСИБ ДЕБ БАҲОЛАШДИ

1-трамвай депоси клуби байрамона безатилган. Бугун бу ерда 18 февраль куни бўладиган Ўзбекистон ССР халқ депутатлиги ва маҳаллий Советлар депутатлигига номзод кўрсатишга бағишланган йиғилиш бўлиб ўтади. 700 кишилик коллективда илғор ишчи-хизматчилар, серғайрат комсомоллар, коммунистлар кўпчиликни ташкил қилишади. Лекин, кимни муносиблар муносиби деб кўрсатайлик, деган мушоҳада ҳар бир ишчининг фикри-зикрини банд қилган эди.

Кимдир ўз фикрини ўртага ташлади:

— Виктор Водолазов депутатликка муносиб номзод. Чунки у доим ишчилар манфаатини ёқлаб келган, доимо ўзи қолиб бошқалар дарди учун куюнади.

Залда ўтирганлар қизғин тортишдилар.

Виктор Павлович Водолазов оилалик, иккита фарзанди бор. Темир йўллар техникумини тугаллаган, ўрта техник маълумотли. 1976 йилдан электр транспортчилар билан бирга меҳнат қилиб келмоқда. Аввало у техника назорати бўлимига мастер бўлиб ишга келди. Зийрак йигит бу иш участкасида мастернинг иши бесамар эканлиги, келишувчанлик билан иш юритишга қаршилик кўрсатди. Кейин ҳаракат составлари ремонти цехига пайвандловчи слесарь бўлиб ўтди. Мана 5 йилдирки 1-трамвай депоси коллективи билан бирга. 80 кишидан иборат комплекслашган бригада ҳар куни 20 та вагонни биринчи техник кўрикдан, бешта вагонни эса иккинчи техник кўрикдан ўтказишга улгуради. Ҳар кунги ҳаракат линиясига чиқадиган вагонларнинг пишиқ-пухталигини назорат қилиб туриш ҳам шу мукаммаллашган бригада ихтиёрида.

Айниқса, В. Водолазовнинг ҳамфикр касбдошлари Г. Марелов, А. Ҳамидов ва Н. Димовлардан ташкил топган бригаданинг ишлари ҳайдовчилар олқишига сазовор бўлмоқда. Улар томонидан қайта ўрнатилган электр қурилмалари бенуқсон ишлаши билан ажралиб туради. «Соленоид» қурилмасини пухта созланиши трамвайларнинг ҳаракат линиясидан бемаврид қайтиб келишига чек қўйди.

В. Водолазов цехда намунали меҳнат интизоми бўлишига доим интилади. Дўстларини шунга даъват этади. Ремонт ишларини ташкил қилиш, техника бўлимидаги ишлар яхши йўлга қўйилиши меҳнат унумдорлигини оширишини у яхши билади.

В. Водолазовнинг ҳар бир ишга сидқидилдан ёндошиб ишлаши, коллектив топшириғини доимо биринчи галдаги вазифа деб билиши уни ҳақли равишда деподаги илғор ишчилар қаторидан ўрин олишини таъминлади. Шундан бўлса керак кўпчилик овоз билан унинг номзоди Ленин районининг 27-сайлов округидан Ўзбекистон ССР халқ депутатлигига номзод этиб рўйхатга олинди.

С. АЛИЕВ.

Раҳм-шафқат ва саломатлик фонди

000 704 105 ҳисоб счёти очилди

Ўтган йилнинг декабрь ойи охирларида Раҳм-шафқат ва саломатлик фонди Тошкент шаҳар бўлимини ташкил этиш бўйича таъсис конференцияси бўлиб ўтганлигини биз илгари газетхонларга хабар қилган эдик. Ўзбекистон ССР соғлиқни сақлаш министрининг ўринбосари, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармасининг бошлиғи Қулаҳмад Тошпўлатович Ризаев правление раиси қилиб сайланди. Фонднинг вақтинча адреси ҳам бор: 1-Янги Ульяновск тор кўчаси, 8-уй. Телефони — 33-11-53. Икки кун муқаддам унинг Жамғармалар банкида ҳисоб счёти очилди. Унинг номери 000 704 105. Коди 73.427, Тошкент шаҳри Уй-жой-ижтимоий банкининг оператив бошқармаси.

Фонд ўз олдига қўйган асосий мақсадлар нималардан иборат? Бу, энг аввало шаҳарнинг «Ғамхўрлик», «Сиҳат-саломатлик», «Ветеран» каби узоқ муддатли ижтимоий программаларида фаол иштирок этишдир. Ушбу программалар ҳар бир уруш ва меҳнат ветеранига, ёлғиз қолган қарияга, даволанишга муҳтож болага, ногиронларга, кўп болали оилаларга етиб бориши учун Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети ҳар бир районда ўз ҳисоб-китоб счёти бўлган ёрдамчи комиссияларни ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилди. Мазкур комиссиялар халқ депутатлари район Советлари ҳузурида иш олиб боради ва маҳаллий хайрия хизматларининг, жамият ва ташкилотларнинг ишини мувофиқлаштиради. Бошқача қилиб айтганда, районнинг ҳар бир меҳнат коллективи, ташкилоти ва аҳолиси, хайр-эҳсон қилган пул маблағлари билан тақдир иродаси билан бугунги кунда кам таъминланганлар ва бенаволар тоифасига тушиб қолганларнинг ҳаёти ва турмушини яхшилашга иштирок этиш имконига эга бўлади.

Район ёрдамчи комиссиялари маблағларнинг 20 фоизини Раҳм-шафқат ва саломатлик шаҳар бўлимининг марказлашган программаларига ўтказадилар. Кейинги мақолаларда биз ана шу программалар ҳақида батафсил ҳикоя қиламиз.

ЎЗБЕКИСТОН АҲОЛИСИ, КОРХОНАЛАРИ, ТАШКИЛОТЛАРИ, МУАССАСАЛАРИ, КОЛХОЗЛАРИ ВА СОВХОЗЛАРИНИНГ ЭЪТИБОРИ УЧУН

Ҳалок бўлган милиция ходимлари ва ички қўшинлар ҳарбий хизматчиларининг оилаларига ёрдам бериш умумиттифоқ фонди счетининг тўла маълумотларини хабар қиламиз:

«Москва шаҳри, СССР Уй-жой-ижтимоий банки опера 700881 счет (МФО 299093-сон).

Ишчи ва хизматчилар учун

КЕЙИНГИ вақтларда ишчи-хизматчиларнинг меҳнат ва турмуш шароитларини яхшилаш бўйича бир қатор тадбирлар амалга оширилди. Масалан, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номидаги, «Қизил тонг», «Шарқ гули» кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмалари ва бошқа корхоналарда соғломлаштириш марказлари ишлаб турибди. Уларда медицина кабинетлари замонавий асбоб-ускуналар билан жиҳозланган, дам олиш ва руҳий ҳордиқ чиқариш хоналари мавжуд.

В. П. Чкалов номидаги авиация, «Чевар», «Полимер» ишлаб чиқариш бирлашмалари, «Компрессор» заводи ва бошқа корхоналарда ҳам бу борада кўпгина тадбирлар кўрилди.

Тилланинг нархи ошди

СССР Министрлар Совети 1990 йил 10 январдан заргарлик буюмлари ва қимматбаҳо металлар қўлланиб тайёрланган буюмларнинг чакана нархлари даражасини ўрта ҳисобда 50 фоиз ошириш тўғрисида қарор қабул қилди. Аҳолидан сотиб олинадиган қимматбаҳо металлар нархи ҳам шундай даражада оширилди.

* * *

Биз СССР Нарх-наволар давлат комитети раисининг биринчи ўринбосари А. Коминдан ана шу тадбирни шарҳлаб беришни илтимос қилдик. У шундай деди:

— Бундай қарорнинг қабул қилиниши қатор сабаблар ва шарт-шароитлар билан, биринчи навбатда тилла ва қимматбаҳо тошлар валютага сотиладиган моллар ҳисобланиши, уларнинг савдоси эса, 1989 йилдан бошлаб ғайритабиий кўриниш касб этганлиги, кети кўринмайдиган навбатлар пайдо бўлиб, заргарлик буюмлари оммавий равишда сотиб олина бошланганлиги билан боғлиқ. Заргарлик буюмларини бизнинг мамлакатимиз гражданларигина эмас, маълум даражада бошқа мамлакатларнинг гражданлари ҳам сотиб ола бошладилар. Ҳам социалистик, ҳам капиталистик мамлакатлардан келаётган чет эллик саёҳатчилар шулар жумласидандир. Сўмни долларга алмашишнинг янги курси жорий этилганидан сўнг чет элликларнинг заргарлик буюмларини сотиб олиши айниқса кўпайди. Заргарлик буюмларининг нархи хориждагидан анчагина, камида 30—40 фоиз арзонлиги маълум бўлиб қолди. СССР божхоналар хизмати ўтган йилнинг фақат тўққиз ойи мобайнидагина яширин равишда олиб ўтилаётган жами 15 миллион сўмликка яқин 200 килограмдан зиёд тилла ва тилла буюмларни, 300 килограмдан зиёд кумуш буюмларни мусодара қилди. Буларнинг ҳаммаси зудлик билан заргарлик буюмлари савдосини тартибга солишни талаб қиларди.

Аҳолидан сотиб олинадиган заргарлик буюмларининг нархи ҳам оширилди. Ясама тиш ва бошқа аъзолар ясаш учун бериладиган тилланинг нархи ўзгармай қолади. Заргарлик буюмларининг нархи оширилишидан давлат оладиган қўшимча даромадлар СССР Олий Совети қабул қилган ижтимоий тадбирларни пул билан таъминлаш учун сарфланади. Жумладан, болалар мактаб-интернатларида овқатланиш нормалари оширилишига, болани парвариш қилиш учун ҳақ тўланадиган отпускалар муддати узайтирилишига, нафақаларнинг оширилишига ва хоказоларга сарфланади. Бошқа халқ истеъмоли молларининг нархига келганда шуни айтиш керак, 1990 йилда СССР Олий Советининг «Истеъмол бозорини тартибга солиш ва нархлар устидан давлат назоратини кучайтиришга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида»ги қарорида белгиланган йўл қатъият билан ўтказиб келинади. Мазкур қарорда нарх-навони тартибга солиш, халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш кўпайтириб борилаётган бир шароитда нарх-навонинг давлат интизомига риоя қилиниши устидан назоратни кучайтиришга доир тадбирлар кўзда тутилган.

Шундай бўлса ҳам, келажакда фаровонлик ваъда қилинаётганига қарамай, бундай қарорнинг фақат ижобий натижалар беришини кутиш ўринли бўлмаса керак. Экономикада бирорта ҳам жараён алоҳида кечмайди, бир хил моллар нархининг ҳар қандай қимматлашуви бошқа моллар нархининг қимматлашувига олиб келади. Айниқса, тилла буюмлар ҳақида гап борганда, шундай оқибатларни кўтиш мумкин.

И. ЖАГЕЛЬ.
«Известия», 10 январь.

Партия сиёсий ўқуви

Тингловчи билан жонли мулоқот

Бугунги кун ташвиқотчиси деганимизда кўз олдимизда янги бир гап айтувчи, ҳар томонлама пухта билимга эга киши гавдаланиши табиий ҳол. У уқтираётган гапларга қараб, юзлаб одамлар ҳозирги дунё воқеаларидан, хоҳ иқтисоддан бўлсин, хоҳ ижтимоий-сиёсий аҳволдан бўлсин, ҳаммасидан хабар топадилар. Улар эндиликда ташвиқотчиликнинг қандай янги методларини қўллашмоқда? Ленин район партия комитетининг идеология бўлимида бўлганимизда асосий эътиборни шу нарсаларга қаратдик.

Аввало районда «Билим» жамияти аъзолари бу соҳадаги ишни ўз зиммаларига олганликларини таъкидлаб ўтиш лозим. Ҳозирги кунда жамиятнинг мингдан ортиқ аъзоси район ташвиқотчилиги ишида фаолият кўрсатмоқда. Ўқиш сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий каби ўнлаб мавзуларни ўз ичига олган бўлиб, бу мавзуларни айнан шу соҳанинг мутахассислари олиб боришади. Жумладан, партия олий мактаби, ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти, милиция олий мактаби каби ўқув даргоҳларининг мутахассислари бу ишда ёрдам беришади.

Идеология бўлими ташвиқотчиликнинг янги ва қизиқарли усулларини излашда давом этмоқда. Хусусан, баҳс, мунозара, думалоқ стол атрофида каби суҳбатлар ишнинг самарали бўлишида муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Яна илгаригидек катта аудиторияларда эмас, кичик давраларда лекция ўқиш йўлга қўйилган.

Корхона ва ташкилотлар қандай лекция зарур бўлса, ўзлари буюртмалар беришади. Кейин ўша буюртмалар асосида мавзулар танланиб, мутахассисларга бўлиб берилади. Характерлиси, илгари фақат бўлиб бериш билан чекланарди, холос. Энди мутахассис мавзуни қанчалик билишидан қатъий назар, ўша район аҳволи билан яқиндан танишиб, ўрганиб чиқади. Ўз хулосалари билан район метод кенгашида ўртоқлашади. Қисқаси ўз устида пухта тайёргарлик кўргандан кейингина, корхона ва ташкилотларга боришига йўлланма берилади.

Шунингдек, район аҳли олдингидек хоҳласа-хоҳламаса битта мавзуни ўтавермайди. Тиббиётми, ўқув ислоҳотими ёки корхонани молиявий бошқаришми ҳар ким мустақил равишда ўзига яқинроқ мавзуда ўтади. Энди программа ўзгариб туради-ку, ундан ўрин олмаган мавзулар бўлса-чи?! Бу пайтда машғулот стол атрофида уюштирилади. Районда охирги марта шундай машғулот иқтисодиётда ислоҳот масалаларига бағишланди. Мазкур фаннинг мутахассислари профессор Содир Абдуқодирович Салимов, Иван Николаевич Неткачев, доцент Ҳикматулла Раҳматович Алимов ва Венера Леонидовна Лоховскаялар суҳбатнинг мазмундор ва баҳс-мунозарали ўтишига ҳиссаларини қўшдилар.

Машғулотни-ку бу каби мазмунли ўтиши яхши. Қолаверса, бу ташвиқотчининг вазифаси. Биз масаланинг яна бир томони — ташвиқотчиларга берилган имтиёзлар ва улар олдида турган муаммолар ҳусусида кўпинча бош қотириб ўтирмаймиз. Ваҳоланки, бу ҳақда нима биламиз? Район идеология бўлими ҳам, «Билим» жамиятининг мазкур районда фаолият кўрсатувчи бўлими ҳам бир нарса хусусида, яъни ўзбек тилида адабиётлар етишмаслигидан шикоят қилишади. Тўғри, «Билим». жамияти томонидан таржима қилдирилиб етказилаётган қўлланмалар ишни бирмунча осонлаштирмоқда. Аммо бу ҳозирча бармоқ билан саноқли ҳолда. Имтиёз-чи? Ташвиқотчи битта лекцияси учун 6 сўм 59 тийин ҳақ олади. Фан номзоди 10 сўм, фан докторига эса 15 сўм миқдорида ҳақ тўланади. Баъзан шундай бўладики, муассаса, ташкилотлар илмий даражаси қандай бўлишидан қатъий назар ўзлари ёқтириб қолган лекторга қайта-қайта буюртма бераверишади. Натижада, ажратилган маблағнинг катта қисми ўша ташвиқотчига берилади. Шундай ташвиқотчилардан Тошкент трактор заводи хизматчиси П. Хара, «Узгипроавтодор»дан М. Шарипов, тажриба биология илмий-текшириш институтидан Х. Умаров, фалсафа фанлари доктори Қ. Хоназаровлар «Моҳир нотиқ» район конкурсида ғолиб чиқиб, туристик саёҳат йўлланмаси билан рағбатлантирилдилар.

Ҳамма жойда бўлгани каби бу район идеология ходимларини ҳам ташвишга солаётган нарса, ёш лекторлар тайёрлаш масаласи. Районда мавжуд 40 та бошланғич ташкилот қанчалик уринмасин бу борада ижобий натижага эришаётгани йўқ. Мингдан ортиқ лекторлар сафида умуман ёшларни учратиш қийин. Шу мақсадда эндигина фаолият бошлаган нотиқлик маҳорати мактаби, экспресс университетлар бу муаммони ҳал этишда роль ўйнаса ажаб эмас.

Ф. ҲУСАНОВА.

Меҳнатинг—зийнатинг

Одатда савдо расталари ҳар доим харидорлар билан гавжум бўлади. Пештахталарнинг юксак дид билан безатилишига эса савдо ускуналари ишлаб чиқараётган завод коллективи ўз ҳиссасини қўшиб келяпти. Мазкур корхонада техник ускуналардан ташқари халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқаришга ҳам алоҳида эътибор қаратилмоқда. Янги маҳсулот турлари устида ишлаётган конструкторлик-технологик бюросида бу соҳадаги дастлабки одимлар ташланаяпти. Бичиқчи Т. А. Атесова корхонада ҳурматга сазовор бўлган тажрибали ишчилардан. У устки кийимларни рисоладагидек бичиб, маҳсулотни қўшни босқичларга юборади.

Қадоқлаш цехи пешқадамларидан бири Роза Дуржанова самарали натижаларга эришиш билан бирга жамоатчилик ҳаётида ҳам фаол иштирок этади. Дуржановлар сулоласининг вакили умумий ишга муносиб ҳисса қўшяпти.

Рассом Рустам Султоновни эса корхонадагилар гўзаллик яратувчи деб эъзозлашади. Универсам, ошхоналарнинг залларини ниҳоятда кўркам қилиб юборадиган бу йигит ҳам ўзининг интилувчанлигию, тинимсиз изланиши билан кўпчиликка намуна бўлмоқда.

В. ТУРСУНОВА.

СУРАТЛАРДА: бичиқчи Т. А. Атесова, қадоқлаш цехи ишчиси Р. Дуржанова, рассом Р. Султоновлар.

Р. Шарипов суратлари.

Корхоналар ёрдами билан

● Аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни янада яхши йўлга қўйиш борасида шаҳримиз шифохоналарида қатор тадбирлар кўрилмоқда. Октябрь районида бу борада амалга оширилаётган ишлар диққатга сазовордир.

Райондаги соғлиқни сақлаш муассасаларининг ягона территориал медицина комплексига бирлаштирилиши айни муддао бўлди. Даволаш-профилактика бирлашмаси сифатида иш бошлаган ушбу комплекс мавжуд шифобахш даргоҳларда даволашнинг илғор усулларини қўллаш, муолажаларнинг самарали бўлишига эришиш имконини беради.

Айни вақтда шифохоналарнинг моддий-техника базаларини янада мустаҳкамлашга киришилди. Масалан, «Матбуот» ишлаб чиқариш бирлашмаси маблағи ҳисобига 18-болалар касалхонаси сифатли ремонтдан чиқарилди.

Туғруқхона, санаторий ва бошқа даволаш профилакторийлари моддий-техника базаларини яхшилаш тадбирлари кўрилмоқда.

С. ОДИЛОВА.

Заргар Р. Галимова тайёрлаган маҳсулотнинг сифати қандай эканлигини бригадир М. Обиджонов текшириб кўрди-ю, биринчи тақдим этишдаёқ қабул қилиб олди.

Тошкент заргарлик заводида фақат бу заргар эмас, бошқа кўпгина ишчилар ҳам ўзлари тайёрлаган маҳсулотларини биринчи тақдим этишдаёқ топширмоқдалар.

Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодлар

Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш давом этмоқда. Округ сайлов комиссияларининг хабарларига кўра, Тошкент шаҳар Совети депутатлигига қуйидагилар номзод этиб рўйхатга олиндилар:

АКМАЛ ИКРОМОВ РАЙОНИ

9-сайлов округидан

Маннонова Сурайё Жалиловна — 455-болалар боғчасининг мудираси, 1959 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

13-сайлов округидан

Миршанова Вильдана Маҳмудовна — Тошкент сут ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, 1950 йилда туғилган, КПСС аъзолигига номзод;

Мавлонов Абдувоҳид Жабборович — 2-автокомбинат касаба союз комитетининг раиси, 1953 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

КИРОВ РАЙОНИ

27-сайлов округидан

Лучанинов Александр Васильевич — ҳарбий хизматчи, 1952 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мақсудхўжаев Бахтиёр Ниғмонович — «Строймеханизация» трестининг бошқарувчиси, 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Учкин Геннадий Тихонович — компрессор-совутиш мосламалари дирекциясининг директори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Авлоқулов Жума Эшмуродович — «Висотстрой» трестининг бетончиси, 1963 йилда туғилган.

28-сайлов округидан

Расулова Дилором Соиповна — «Ўртоқ» қандолатчилик фабрикасининг бригадири, 1955 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

30-сайлов округидан

Корнейчук Святослав Владимирович — махсус ишлар бошқармасининг бригадири, 1952 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

32-сайлов округидан

Фозилбеков Адҳам Иброҳимович — Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

39-сайлов округидан

Цуцкарев Владимир Константинович — Ўзбекистон ССР монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрининг ўринбосари, 1932 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Пятрек Элла Вильгельминовна — «Ташгипроавтодор» инженери, 1934 йилда туғилган, партиясиз;

Юнусов Мирҳаит Юнусович, — 22-ўрта ҳунар-техника билим юртининг директори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

40-сайлов округидан

Сартаев Пўлат Мамажонович — Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтининг партия комитети секретари, 1943 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

42-сайлов округидан

Умаров Баҳодир Валиевич — «Физика—Қуёш» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг лаборатория мудири, 1945 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

51-сайлов округидан

Хусаинов Рифкат Зинатьевич — «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, 1931 йилда туғилган, КПСС аъзоси..

52-сайлов округидан

Дўстматов Мирзиёт Мирзаевич — «Узагромежхозпроект» институтининг директори, 1939 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Азимов Олимжон Ғофурович — нефть маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмасининг колонна бошлиғи, 1954 йилда туғилган, КПСС аъзолигига номзод;

Қосимов Адҳам Каримович — шаҳар болалар клиник касалхонасининг бош врачи, 1951 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

53-сайлов округидан

Расулов Иброҳим Ризвонович — Ленин номидаги Совет болалар фондининг Тошкент шаҳар бўлими раиси, 1933 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Кузьменко Феликс Иванович — республика яйлов-мелиоратив қурилиш бирлашмасининг кадрлар бўлими бошлиғи, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Хайруллаев Фурқат Ҳамидуллаевич — республика болалар фондининг экспериментал маркази директори, 1960 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

54-сайлов округидан

Гаженов Рифат Асанович — 58-мактаб ўқитувчиси, 1941 йилда туғилган, партиясиз.

55-сайлов округидан

Йўлдошев Карим Йўлдошевич — Семашко номидаги курортология ва физиотерапия илмий-текшириш институтининг директори, 1933 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

56-сайлов округидан

Муҳамедов Муродбек Мусаевич — «Средазгазпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси бўлим бошлиғининг ўринбосари, 1937 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

57-сайлов округидан

Содиқова Муҳаббат Юсуповна — «Юнусобод» универсамининг катта сотувчиси, 1965 йилда туғилган, ВЛКСМ аъзоси.

59-сайлов округидан

Солиҳов Абдуғаппор Мухторович — Тошкент шаҳар прокурори, 1950 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

60-сайлов округидан

Вафоқулов Баҳром Ҳакимович — Тошкент «Вакцина» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори вазифасини бажарувчи, 1928 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Павленко Виктор Васильевич — Горький номидаги театр актёри, 1932 йилда туғилган, партиясиз;

Лавров Александр Павлович — Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бошқармаси 2-депосининг ҳайдовчиси, 1945 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

61-сайлов округидан

Абдуллаев Жўра Абдуллаевич—Тошкент алоқа электротехника институтининг ректори, 1927 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

КУЙБИШЕВ РАЙОНИ

62-сайлов округидан

Усмонова Насибахон Хайритдиновна — республика актёрлар уйининг директори, 1956 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

65-сайлов округидан

Зокирова Мастура Отахоновна — 15-марказий клиник касалхонасининг бош врачи, 1951 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ҳикматуллаев Неъмат Ҳикматуллаевич — «Узгипротяжпром» директори, 1921 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ибодуллаев Сатторхон Абдуллаевич — Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтининг проректори, 1930 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Илов Арслон Нурович — физкультура институтининг ўқитувчиси, 1948 йилда туғилган, партиясиз.

68-сайлов округидан

Усмонхўжаева Ақида Иксановна — врачлар малакасини ошириш институтининг кичик илмий ходими, 1947 йилда туғилган, партиясиз;

Эльберт Григорий Моисеевич — «Узэлектромонтаж» трестининг Тошкент монтаж бошқармаси бошлиғи, 1947 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Абдулқосимов Азиз Носирович — Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг илмий приборсозлик Марказий лойиҳа-конструкторлик технологик бюросининг сектор мудири, 1951 йил туғилган, КПСС аъзоси.

72-сайлов округидан

Соатов Маъмур — 2521-автоколонна ҳайдовчиси, 1954 йилда туғилган, партиясиз;

Акпербеков Владимир Аҳмедович — «Ташэкс» ишлаб чиқариш бирлашмасининг ишчиси, 1954 йилда туғилган, партиясиз.

82-сайлов округидан

Бобожонов Абдумурод Сатторович — Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети соғлиқни сақлаш Бош бошқармаси бирлашган клиник касалхонасининг бош врачи, 1952 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Узенбоева Клара Камоловна — 27-болалар музика мактабининг директори, 1942 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Йўлдошева Гўзал Рихсиевна — «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчилик цехи технологи, 1959 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

83-сайлов округидан

Жаканов Шолхарбой —«Ташэкс» ишлаб чиқариш бирлашмаси слесарь-ремонтчилар бригадири, 1953 йилда туғилган, партиясиз.

85-сайлов округидан

Аҳмедова Раиса Талгатовна — «Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмасининг кранчиси, 1947 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Буйкин Виталий Александрович — «Эталон» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош механиги, 1947 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

87-сайлов округидан

Сорокина Ираида Аркадьевна — САНИИРИ бўлим мудири, 1934 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ортиқов Пўлат Ортиқович — СССР Ички ишлар министрлиги мактабининг курслар бошлиғи, 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

88-сайлов округидан

Жалилов Халил Абдуллаевич —Луначарский номидаги санаторийнинг бош врачи, 1921 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Султонова Мэлс Александровна — 101-мактаб-интернат директори, 1941 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

89-сайлов округидан

Зиёева Малика Абдуллаевна — марказий клиник касалхонасининг бош врачи, 1944 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Турсунов Раҳим — агросаноат комплекси республика олий мактабининг ректори, 1935 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ҳайдаров Мухтор Собирович — Тошкент область Совети ижроия комитети поликлиникасининг бошлиғи ўринбосари, 1923 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Мирмаҳмудов Мирсаид — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ишлар бошқармаси ремонт-қурилиш бошқармасининг бригадири, 1938 йилда туғилган, партиясиз.

Васильева Валентина Егоровна — Крупская номидаги санаторийнинг медицина ҳамшираси, 1937 йилда туғилган, партиясиз.

90-сайлов округидан

Кустов Виктор Петрович — «Главташкентстрой» 4-қурилиш тресті бригадири, 1949 йилда туғилган, партиясиз.

92-сайлов округидан

Нишонов Баҳром Илҳомович — «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг слесарь-йиғувчиси, 1962 йилда туғилган, ВЛКСМ аъзоси;

Азимов Анвар Раҳимович— «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 3-цехи электриги, 1952 йилда туғилган, партиясиз.

94-сайлов округидан

Халилов Мирфаёз Ниёзович — 8-автобаза ҳайдовчиси; 1959 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Верчик Давид Петрович — «Ташремстрой» трестининг бошқарувчиси, 1950 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

95-сайлов округидан

Нарзиқулов Маҳамадамин — ядро физикаси институтининг катта илмий ходими, 1939 йилда туғилган, партиясиз;

Шомансуров Абдуғаффор Абдусатторович — Ўзбекистон ССР Ички ишлар министрлиги даволаш-меҳнат профилакторийсининг бошлиғи, 1946 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ҳакимов Олим Одилович — ядро физикаси институти қошидаги конструкторлик бюросининг директори, 1954 йилда туғилган, партиясиз.

ЛЕНИН РАЙОНИ

101-сайлов округидан

Исроилов Файзулло Исроилович — «Ташгоршвейбит» ишлаб чиқариш бирлашмасининг директори, 1949 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Фёдоров Павел Владимирович — тажриба-механика заводининг токари, 1945 йилда туғилган, партиясиз.

Буйда Тамара Архиповна — 37-мактаб директори, 1940 йилда туғилган, КПСС аъзоси;

Ўлмасов Мирсодиқ Жалилович — СПКТБЭ бўлимининг бош мутахассиси, 1956 йилда туғилган, КПСС аъзоси.

* * *

Тошкент шаҳар Совети депутатлигига номзодларни рўйхатга олиш давом этмоқда.

Хориждан хабарлар

⊙ ДЕҲЛИ. Аҳолининг жадал суръатлар билан кўпаяётганлиги Ҳиндистон ҳукуматини жиддий ташвишлантирмоқда. У мамлакат аҳолисининг ҳаддан зиёд кўпайиб кетиши оқибатида жиддий ижтимоий-иқтисодий муаммоларнинг кескинлашишига йўл қўймаслик мақсадида бир қанча муҳим программаларни амалга оширмоқчи. Ҳиндистон демографларининг Деҳлида бўлиб ўтган конференциясида соғлиқни сақлаш ва оила фаровонлиги министрлигининг секретари Мира Сетх шу ҳақда гапирди.

У туғилишнинг ҳозирги суръатлари сақланиб қоладиган бўлса, ҳозир 807 миллион кишини ташкил этаётган республика аҳолиси 2035 йилга бориб икки баравар кўпайишини таъкидлади. Сайёрамиздаги қуруқликнинг атиги 2,4 фоизини эгаллаб турган Ҳиндистонда ҳозирнинг ўзидаёқ бутун инсониятнинг қарийб 15 фоизи яшаяпти. Ҳиндистон ҳукумати яқин вақт ичида туғилиш суръатларини кескин қисқартиришга эришиш ниятида. Ҳозир ҳар икки минутда ҳинд оилаларида янги чақалоқ дунёга келмоқда. Туғилишни назорат қилиш программасини жадал бажаришдан ташқари, деб таъкидланди конференцияда, мамлакатнинг аҳолиси кам бўлган турли регионларини иқтисодий ривожлантириш, Ҳиндистоннинг марказий ва Шимолий районларидаги ортиқча аҳолини у ерга кўчириш учун шошилинч чора-тадбирлар кўриш зарур.

● НЬЮ-ЙОРК. Ўтган йили америкаликлар видеофильмлар ёзилган кассеталарни харид қилиш ва прокатга олишга, айниқса катта пул — 2,2 миллиард доллар сарфладилар. Бу 1988 йилдагига нисбатан деярли 40 фоиз кўпдир.

Видеомагнитафон эгалари эътиборини ҳаммадан ҳам кўпроқ «Уорнер бразерс» компанияси суратга олган «Бэтмен» саргузашт фильми жалб қилди. Зулмат кучлари билан курашувчи кўршапалак-одам тўғрисидаги ана шу фантастик картина ёзилган 11 миллионта кассета сотилди. 10,5 миллионта кассетаси сотилган буғу боласи тўғрисидаги тўлиқ метражли «Бэмби» мультипликацион фильми бу жиҳатдан «Бэтмен»дан кейинги иккинчи ўринни эгаллади. «Роджер исмли қуёнга ким туҳмат қилди» комедияси ёзилган ва актёрлар мультипликация қилиб чизилган қуён билан бирга роль ўйнаган кассеталардан 8,2 миллионтаси сотилди.

Шу билан бирга америкаликлар кинотеатрларни ҳам унутишмади. — 1989 йилда бу ерда ҳам энг катта миқдорда—5 миллиард долларлик билет сотилди. Шуларнинг 251 миллион долларидан кўпроғи фақат «Бэтмен» фильмини томоша қилиш учун тўланган.

⊙ ВАШИНГТОН. Буюк Британияда боқилган хат ташувчи каптар Арабистон саҳросидан беш соату 28 минутда учиб ўтди. Қуш Қувайтда бўлиб ўтган мусобақаларда спорт «жасорати» кўрсатди. Мусобақа ташкилотчилари бобокалонларимиз узоқ ўтмишда олис масофадан туриб алоқа боғлашда фойдаланган ягона усулнинг қай даражада тез ва соз эканлигини аниқлашни ўз олдиларига мақсад қилиб қўйган эдилар.

Одатдан ташқари мусобақа ташкилот комитети вакилининг айтишича, бунда қатнашган бир неча ўн каптар Саудия Арабистони шарқидаги Даммам шаҳри Қувайт орасидаги 480 километр масофани учиб ўтиши керак эди.

Манзилга иккинчи бўлиб етиб келган қуш ғолибдан атиги бир минут, учинчиси эса 16 минут орқада қолди. ЮПИ ахборот агентлигининг хабар қилишича, мусобақа ташкилотчилари нечта каптар йўлда йиртқичлар чангалида ва иссиқдан нобуд бўлганлигини айтишмаган.

Мусобақа биринчи ва иккинчи ўринларни эгаллаган каптарларнинг эгаси Бадр ал-Санафий учун чинакамига зўр ғалаба бўлди. Унинг сўзларига қараганда, у бу қушларни Буюк Британияда 1200 долларга сотиб олган. Харажатлар бир неча баравар ўзини оқлади: Бадр ал-Санафий ўз қушлари ғолиб чиққанлиги учун бир нечта қимматбаҳо соврин ва каттагина миқдорда пул мукофоти олди.

⊙ ТОКИО. Японияда учувчисиз, радио орқали бошқариладиган вертолёт ишлаб чиқилди. «Жапан авиэйшн элетроникс индастри» компаниясида тайёрланган бу вертолётдан, хусусан, қишлоқ хўжалигида химикатлар сепишда, аэрофотосуратлар олишда, электр узатиш линияларини текширишда фойдаланиш мумкин. Вертолётнинг узунлиги 3,2 метр бўлиб, у 20 килограмм вазндаги юкни кўтариб учиши мумкин. Мазкур учиш аппаратининг энг катта тезлиги соатига 100 километр бўлиб, у икки соат давомида қўнмай парвоз қилиши мумкин.

Ердан туриб бошқариладиган бу вертолёт авиация бозорига келаси йилнинг январь ойидан бошлаб чиқарилади.

Абдулла Қодирий таваллудининг 95 йиллигига

Ўчмас хотиралар

● ДАДАМ ўрта бўйли, қорачадан келган, юзларининг чап томонида чандиқ (пендика касалидан сўнг қоладиган асорат) бор эди. Сочлари тим қора, силлиқ таралган, қўнғизсимон мўйлов қўйган эдилар. Юрганларида икки қўллари орқада, доим хаёл суриб юрардилар. Ёз фаслида ёқасиз оқ кўйлак, оқ шим, бошларига сидирға мош ранг духоба дўппи, устларида банорас тўн, оёқларига қора ботинка (уйда эса қўлда тикилган ковуш) киярдилар. Қиш кунлари эгниларига чопон, бошларига қўзичоқ териси қопланган совсар телпак, қисқаси замонага мос оддий кийинар эдилар.

Хизмат юзасидан ёки бозор-ўчар ташвишида ҳафтасига бир-икки маротаба кўчага чиқардилар. Гоҳида мен ҳам уларга ҳамроҳ бўлардим. Ўша вақтда транспорт бўлмаганлиги учунми пиёда «Жин кўча» ёки Чақар, Сузак ота орқали Эски шаҳарга тушардилар. Йўлда учраганлар билан сўрашиб (баъзилар билан қўл олишиб) ўтардилар. Йўлда Мирлар маҳалласидаги чойхонага кириб, бир пиёла чой устида дўстлари билан суҳбатлашардилар. Мирлар маҳалласидаги дадамнинг дўстларидан мен кўпроқ таниганларим: Илҳом домла («Учқун» мактабида муаллимлик қилиб «Меҳнат қаҳрамони» бўлган), Фозил домла (тарихдан дарс берарди), Тўлаган домла (математикадан дарс берарди) эди.

Дадам гоҳида йўлни яқин олиш учун Мирлар маҳалласидан ўтган жарлик орқали Каппон бозорига тушардилар. Жарликдаги тегирмонга ўтиб Усмон тегирмончи билан суҳбатлашардилар. (Усмон тегирмончи гаранг, қаттиқ-қаттиқ гапирмаса эшитмасди).

Улуғ Ватан уруши йилларида буғдойни унга айлантириш мақсадида Усмон отанинг тегирмонига тушганим эсимда. У киши мендан: «Сен қаердан келдинг?» деб сўради. «Самарқанд Дарвозадан», деб ўзимни танитдим. Ота дарров мени ичкарига олиб кириб ўтқазди.

— Даданг бекорга қамалди. Унга ўхшаб китоб битадиган туғилмайди, — деб кўз ёши қилганди. Сўнг дарҳол буғдойимни тайёр унга алмаштириб жўнатганди. Усмон тегирмончи 1950 йилларда вафот этди. Ўша жарлик атрофлари «Чуқур қишлоқ» деб юритиларди. Мен кейинчалик «Ўтган кунлар»даги Отабекнинг бўзахўрлик қилган жойларини ўқиб, Усмон тегирмончини дадамга чой қуйиб ўтирган пайтларини эслайман.

Дадам эски шаҳар бозорига тушганларида танишлари: Раҳматулла гиламфуруш, Олим дўппифуруш, Жўра Маҳкамов — саҳобчи (китобфуруш)лар билан суҳбатлашардилар.

Олим дўппифуруш — шоиртабиат, гапга чечан одам бўлиб, бизникига кўп келиб турар, дадамга «Мулла Абдулла» деб мурожаат этарди. У 1950 йилларга келиб, кулолчилик маҳсулотлари билан савдо қиладиган дўконда ишлар, мен у киши билан тез-тез учрашиб турардим. Олим ака бир куни менга: «Мен асли андижонликман, Чўлпон қайним бўлган, Чўлпон орқали даданг билан танишганман», дегандилар. У киши 1960 йилларда вафот этдилар.

Раҳматулла амаки Чорсудан Самарқанд дарвоза кўчасига кираверишдаги ҳовлилардан бирида яшарди. Мен дадам билан бир неча бор у кишиникида бўлганман. Раҳматулла амаки, давлат идорасида (ташқи савдода гиламлар билан алоқа қилувчи мутахассис бўлиб) ишларди. У киши дадамга текин (Бухоро амири Сайидолимхон саройларининг биридан мусодара қилинган) гиламни олиб берган эканлар. Гилам ўша вақтдан 100 йил олдин, шахмат кўринишида қип-қизил рангда қўлда тўқилган бўлиб, ниҳоятда чиройли эди. Уни уруш йилларида қийналганимиздан сотиб юборганмиз.

● 1933-35 ЙИЛЛАРДА дала ҳовлимизга бир рус аёли тез-тез келиб (кейин билсак у киши Лидия Евгеньевна Соцердотова бўлиб Ҳабибулла акам «Отам ҳақида» (141-б) ва «Қодирийнинг сўнгги кунлари» қиссаларида у ҳақда кенг маълумот берганлар) турарди. Лидия опа ёши 40—50 лар атрофида, оқ-сариқ сочлари калта қирқилган, ориққина, букчайиброқ юрар, юз тузилиши худди Гоголга ўхшарди. Унда доим турли қоғозлар билан тўлган қора чарм папка, шунингдек «Меҳробдан чаён» ва «Обид кетмон» асарлари, ўзбекча-русча луғат китоблари бўларди. Лидия опа тортинчоқ, ўта юмшоқ, майин сўзлар, гаплашганда рус талаффузи сезилиб турарди. Дадам билан шийпонда ёки уйда узоқ суҳбатлашиб ўтирарди. Кейинчалик оиламиз аъзолари билан қадрдон бўлиб кетгач, уни узоқдан кўришимиз билан: «Ана, Лидия опа келяпти!» деб, биз болалар хурсанд бўлиб қичқирардик. Лидия опа ҳар биримизнинг исмимизни ўзбекча атаб, ойимни Раҳбар опа, дадамни Абдулла ака деб, ҳол-аҳвол сўрарди. У дадамнинг бўш пайтларини билиб келар, сандалда ўтириб гаплашарди. Баъзан уларнинг олдига кириб қолсам Лидия опа: «Кел Масъуд ўғлим. Ўқишларинг яхшими? Катта бўлсанг Абдулла акамга ўхшаб ёзувчи бўласанми?» деб сўрар эди. Лидия опа биз билан хонтахта атрофига кўрпачага ўтириб, чой ичиб, овқатланар, баъзан кеч қолса тунаб қоларди. Кейинчалик билсам бу аёл таниқли таржимон экан.

1937 йил дадам ҳибсга олингач, кўпчилик таниш-билишлар биз билан алоқани узишди. Кўча-кўйда кўришиб қолсак қўл учида саломлашадиган бўлишди. Дадам қамалганларида — Ҳабибулло акам оғир бетоб бўлиб, шифокорлар тавсияси билан тахтакач сўрида олти ойгача чалқанча ётишлари керак эди. Биз аста-секин рўзғордан қийнала бошладик. Шифокорлар акамга кучли овқат ейишни буюрган, бир ёғи қаттиқ қиш бошланган...

Лидия опа бизникига келдилар. Ойим билан кўз ёши қилиб сўрашдилар. Сўнг, Ҳабибулло акамнинг олдига кириб узоқ суҳбатлашиб ўтирдилар. Кетаётганларида: «Абдулла акамда ҳеч қандай айб йўқ. Туҳматдан қамалдилар. Текшириб чиқариб юборишади», деб бизни юпатдилар. Шу тариқа у бизникига тез-тез келиб турадиган бўлиб қолдилар. Ҳар келганларида бирор егулик олиб келар, ундан ташқари қоғозга ўралган бир нимани (кейин билсам пул экан) ойимга ташлаб кетарди. Ойим йиғлаб уни олиб қолардилар. Бемор ётган Ҳабибулло акамга алоҳида илтифот кўрсатардилар. Лидия опа уруш йиллари Қашқар маҳалласида бир хонадонда ижарада, кейин Ғози Юнус амакимникида ҳам яшаган эканлар. Акам соғайгач, Лидия опадан хабар олиб турдилар. Сўнг опа Россияга кўчиб кетдилар. Камтарин инсон, фидойи аёл, моҳир таржимон Лидия Евгеньевна Соцердотовадан биз — Қодирий оиласи доим миннатдормиз.

Масъуд АБДУЛЛАЕВ.

АГАР мен олим бўлсам, «Абдулла Қодирий ижодида ўзбек характери» деган илмий иш ёзган бўлардим. Қодирий ижодини уммон десак, характер яратиш ва айнан ўзбек халқининг феъл-атворини маҳорат билан тасвирлаш ушбу денгизни тўлдирган катта дарёлардан биридир. Бу хусусият адибнинг кичик ҳажвий ҳикояларидан тортиб классик романларигача — деярли ҳамма асарларида кўринади.

Ақалли «Ўтган кунлар»дан учта мисол олайлик. Отабек илк марта Марғилонга бориб, Зиё шоҳчилар даврасида бўлган суҳбатда Ҳасанали меҳмон ва мезбонларга хизмат қилаётганини тасвирланади. Отабекдан «Бу киши ким?» деб сўрайдилар, шунда Отабек кекса Ҳасаналининг хонадан чиқиб кетишини кутиб, узоқлатиб, кейин овозини пасайтириб, «қулимиз» деб жавоб қилади.

Ўткир ҲОШИМОВ

Ўзбек характери

Нима учун **узоқлатиб** ва ҳатто **овозини пасайтириб** айтади бу сўзни? Ҳамма гап шундаки, Отабек — ўзбек, унда шарқона андиша бор! Тасаввур қилинг: кавказлик «князь» ёки россиялик «купец» меҳмонга қули билан борган бўлсин. Атрофдагилар ундан «Бу одам ким?» деб сўрасинлар. Князь ёки савдогар тахминан мана бундай деб жавоб қилган бўлур эди. «Манави чолни сўраяпсизларми? Бу — менинг қулим!» Албатта бу гапни чолнинг олдида баланд овоз билан, ҳатто фахрланиб айтар эди. Ва бу лавҳа ҳаёт ҳақиқатига асло зид келмас эди.

Отабек эса ундай қилолмайди — (Ҳасанали Отабеклар оиласига қадрдон бўлиб қолгани ўз йўлига. Мабодо Ҳасаналининг ўрнида ёш ва «янги» хизматкор бўлган тақдирда ҳам Отабек барибир уни ўзбеклар олдида камсита олмасди). Азбаройи «ғоя учун» ёзилган асарларда хўжайин албатта бефаросат, камбағал қарол эса албатта доно қилиб тасвирланган ҳоллар кўп бўлган. Бироқ Қодирий ундай адиб эмас. Отабек ҳам унақа Отабек эмас. У — шунчаки «персонаж»мас, одам! Унда ўзбек характери бор.

Иккинчи мисол. Кумушбиби Отабекнинг иккинчи марта уйланишига ўзи розилик беради. Бу ҳам етмагандек эридан «талоқ хати» олади. Чексиз изтироб чекади. Аммо, Отабекка муҳаббатини, садоқатини охиригача сақлаб қолади.

Ўйлаб кўринг. Европа ёки Америка ҳаётидан асар ёзилса. Қайси аҳмоқ аёл кундошга розилик беради? Устига-устак талоқ хати олганда ҳам чидайди. Ҳаммаёқни алғов-далғов қилиб юбормайдими? Ё, боре, деб бошқа эр қилмайдими? Ёинки, ақалли алам устида жазман орттирмайдими? Нима, Кумуш шу қадар «эси паст» ёки муътеми? Йўқ, унда унча-мунча одам тушуниши қийин бўлган улкан муҳаббат, улкан садоқат бор. Қолаверса, шарқона, ўзбекона сабот бор. Одоб бор!

Такрор бўлса ҳам учинчи мисол «Ўтган кунлар»нинг сўнгги, энг фожиали саҳифаларини эслаб кўринг. (Мисолни сўзма-сўз кўчирмаётганим учун узр сўрайман. Гап моҳиятда). Кумушбиби заҳарланган. Жон таслим қиляпти. Отабек унинг бошида турибди. Шу пайт хонага Юсуфбек ҳожи киради. Кумушбиби шу ҳолатда ҳам ёнида эри тургани учун қайнотасидан ийманади. «Дадам чақиряптилар», дейди уялиб.

Тасаввур қилинг, Европа ҳаётидан олинган истаган романда худди шундай ҳолат тасвирланган бўлсин. Қаҳрамонлар нима қилар эди? Албатта бир-бирининг бағрига кирган, севувчи эр севимли хотинини албатта ўпган ва мен сени у дунёю-бу дунё унутмайман, деб қасам ичган ва бу — ҳаёт ва бадиий ҳақиқатга айнан мос келган бўлур эди. Отабек билан Кумушбиби эса бундай қилолмайди. Қилмайди ҳам. Чунки уларнинг қонида шарқона ийманиш, уялиш деган тушунчалар бор. Ўзбек характери бор. Балки бу ҳолат Европа китобхонига ёқмас. Лекин начора, Қодирий айнан ўзбек ҳаётини ёзган!

Қодирий ижодидан бундай мисолларни юзлаб, минглаб келтириш мумкин.

Агар мен олим бўлсам, Қодирийнинг тили ҳақида тадқиқотлар қилган бўлур эдим. Олим эмас, қаламкаш сифатида эса шуни айтишим мумкинки (устозларим, дўстларим, адиб укаларим мени кечирсинлар), гарчанд адабиётимизда тили образли, бийрон ёзувчи ва шоирлар етарли бўлса-да, ҳали ҳеч биримиз ўзбек тилининг ранг ва оҳангларини, жозиба ва колоритини Қодирий даражасида исботлай олганимизча йўқ!

...Катта, ёрқин истеъдод эгаларига ҳеч қачон осон бўлган эмас. Биласиз, ҳазрат Навоий гарчанд вазир бўлган. Лекин ҳеч қачон доримомон ҳаёт кечирмаган. (Бошқаларни-ку, қўяверинг!) Чинакам ижодкор учун эл дардига ҳамдард бўлишнинг ўзи катта юк. Устига устак ҳасад деган бало ҳамиша соядек эргашиб юриши... Катта дарахтнинг эса сояси ҳам катта бўлади. Тўғри, Қодирийни замон кулфати бевақт ваҳшийларча ўлдирди. Сталинчиликнинг қўрқув салтанати халқнинг энг севимли фарзандини «халқ душмани» деб эълон қилди. Аммо Қодирийнинг шаҳид қони ўша пайтдаги НКВДчи қотилларнинг қўлигагина эмас, ўзимиздан чиққан ҳасадгўйларнинг этагига ҳам сачраган. Замон қутқуси Қодирийни етти қават ер тагига тиқди. Халқ эса уни бошига кўтарди. Китобларини яшириб бўлса ҳам ўқиди. Аммо халқ уни ўлимдан асраб қололмади. Ижодкор сиғинадиган, ижодкор жони-жаҳонини бағишлайдиган халқ «севимли ўғлимиз қанақасига бизга душман бўлсин» деб оёққа қалққани йўқ! Эҳтимол шундай қилинганида бегуноҳ қурбонлар камроқ бўлармиди?.. Бир-бирини ҳимоя қиладиган ўнта одамни маҳв этишдан кўра, бир-бирининг қисматига беписанд қарайдиган ноаҳил мингта одамни йўқ қилиш осон.

Тилагим шуки, ҳасадгўйларнинг дасти кесилсин. Модомики, чинакам ижодкор халқ учун жони-жаҳонини беришга тайёр экан, халқ ҳам керак пайтда унга қалқон бўла олсин. Шунда буюк Абдулла Қодирийнинг чирқиллаган руҳи осойиш топади...

Саҳналаштиришга арзийди

БУГУНГИ кунда Чўлпон, Қодирий, Беҳбудий, Фитратлар драматургия соҳасида ҳам баракали ижод қилишганлиги маълум. Шу асарларнинг кўпи эълон қилинди. А. Қодирий қалами ўткир журналист ҳамда истеъдодли драматург ҳам эди. Дарҳақиқат, Абдулла Қодирий бор-йўғи битта драма ёзган, лекин мазкур драмани ўқиган ўқувчи Қодирийнинг драматургия соҳасида ҳам анча билимдон эканлигига ишонч ҳосил қилади. Инқилобдан олдин драматургия соҳасига илк бор қўл урган Маҳмудхўжа Беҳбудий бўлса, иккинчиси шак-шубҳасиз Абдулла Қодирийдир. Атоқли адиб «Бахтсиз куёв» фожиасини 1915 йилда ёзиб тугаллади. Драматург бу асари орқали баъзи бир салбий урф-одатларимизни қаттиқ қоралайди. Ахир, қалин пули бериш инсонни таҳқирлаш-ку! Агар биз шундай жирканч, эскилик сарқитларидан воз кечмасак жуда кўп қурбонлар берамиз, демоқчи бўлади драматург. Дарҳақиқат, катта-катта қалинлар эвазига тўй қилиб уйланганлар охир-оқибатда ё бутун умр қарздор бўлиб қоладилар, ё ажрашиб кетардилар ёки бор мол-мулкидан ажралиб ўз жонларига қасд қилардилар.

«Бахтсиз куёв»да шундай аҳволга тушган инсонни биз Солиҳ образида кўрамиз. Асарнинг номи ҳам шундан далолат бериб турибди. Асардаги воқеалар 1915 йилларда Тошкентда рўй беради.

Мазкур асар А. Қодирий драматургия соҳасини мукаммал билганлигидан далолат беради. Тўғри, асар камчиликлардан ҳам холи эмас. Пьесадаги воқеалар ривожи бир оз суст берилган. Кескин контраст тўқнашувлар етишмагандек. Аммо драматург яшаган ва ижод қилган давр талаб-эҳтиёжларидан келиб чиқсак, пьеса ўз даврининг мукаммал асарларидан ҳисобланади. Ахир булар ўзбек драматургиясида эндигина очилаётган гуллар эди. Бу асарга драматургиянинг бугунги кун талабларини қўйишга ҳаққимиз йўқ.

А. Қодирийнинг драматургия соҳасидаги билим доираси кенглигини шундан ҳам кўриш мумкинки, пьесадаги персонажлар билан томошабинлар ўртасидаги узлуксиз боғлиқлик, алоқа, асарни янада ҳаётийлигини, театр талабларига жавоб бера олишини намоён қилади. «Бахтсиз куёв» томошабинни тарбиялашда жуда катта аҳамиятга эга. Айниқса, асар якунидаги элликбошининг гаплари. Яна бир эътиборли томони шундаки, асар ўзининг долзарблигини йўқотган эмас. Ахир қалин пули бериш ҳозир ҳам бор-ку. Ҳозир ҳам уйланиш йигитлар олдидаги катта муаммолардан бири. Бунинг учун оддий ишчи ёки деҳқон ўн йиллаб пул йиғади. Кўплаб ажралишлар, молпарастликларнинг келиб чиқиш сабабларидан бири шунда эмасмикин!

Пьеса 4 пардадан иборат. Афсуски, асар ёзилганига 70 йилдан кўп вақт ўтганига қарамай ҳанузгача матбуотда эълон қилинмаган. Бу эса бизнинг фожиамиз! Ахир бу ўзбек драматургиясининг олтинга тенг асарларидан-ку! Агар «Бахтсиз куёв» пьесаси бирон бир театрда саҳналаштирилса нур устига аъло нур бўлур эди.

Муҳсин ЗОКИРОВ,
филология фанлари номзоди.

Комил ТУРСУНБОЕВ,
А. Н. Островский номидаги Тошкент Театр ва рассомлик санъати институти театршунослик бўлими талабаси.

Бахтсиз куёв

УЧИНЧИ ПАРДА*

СОЛИҲни уйи, сўлда кирадирган эшик, ёнида дарича, саҳна остига оқ эски намат солинган, тўрда узун эски кўрпача солиғлик, токчаларда пиёла, эски чойнак, қора қумғон ва бошқалар, парда кўтарилган вақтда Солиҳ саҳнани супириб юрар.

АБДУЛРАҲИМ — (кирар) эй болам шунданмидинг, сани хўжайинингникида деб борган эдим, йўқ экансан, ман келдим деб, манга хабар берсанг бўлмасмиди, ман овора бўлиб хўжайинингникига бормас эдим (тўрга чиқиб кўрпачага ўлтирар).

СОЛИҲ — (шипиргисини бир четкага ташлаб) келинг амаки, уйдан бир хабар олай деб бугун шунда келган эдим, сизга хабар бермаганимни вожи уйингизда бормисиз, йўқмисиз деб ўйладим (Абдулраҳимни ёнига ўлтурар).

АБДУЛРАҲИМ — Яхши келибсан, мани санга бир оз гапларим бор эди, жуда терлаб-пишиб кетдим. (бошидан салласини олиб ёнига қўйиб дастрўмоли билан ўзини бир оз елпир).

СОЛИҲ — Амаки, чой, нон олиб келайми?

АБДУЛРАҲИМ — Йўқ, чой, нонни вақти бор, кеча сени хўжайинингнинг билан маҳалладан мулла Карим элликбошини олиб Файзибойникига фотиҳа, ҳам олуғ солуғга бордик, билмайман нима бало бўлди Файзибой қадимги ваъдаларидан қайтдими? Юртдаги расмни оламан деб кичкина тўйга кўнмади. Элликбоши бечора шариатда ундоқ-мундоқ деб кўп гапирган эди, бечорани кўп беобрў қилди, Файзибойни маҳалласини домла имоми ёмон одам экан, юрт урфи тарк бўлмасин, деб Файзибойни қутуртирди, ман ноилож бўлиб ошиқ бўса ҳам хўп бўлади деб кўниб чопон кийиб келдим, уйда чўтлаб боқсам тўйга тахминан бир минг беш юз сўм кетар экан.

СОЛИҲ — Мундоқанги оғир нарсалар сўраган бўлса, бўлмайди деб қуда бўлмай келганингиз яхши эди, қанча ақча ва қанчадан ғалла олар эмиш?

АБДУЛРАҲИМ — Беш юз сўм пул, тўрт ботмондан ғалла, шунга ўхшаш майда-чуйдалар.

СОЛИҲ — (кўзлари олайиб) вой боёв, бундақанги кўп майда-чуйдасини ўзига ҳам етти-саккиз юз сўм кетадур, мани ўзингиз биласиз, ундоқ ақча ва ғаллалар бериб хотин олмоққа қувватим етмайдур. Қарздор бўлсам бўлмағим аниқ кўриниб турган иш, ҳали ҳам бунча нарса бериб хотин олмайдир деб жавобини беринг.

АБДУЛРАҲИМ — Энди бўлар иш бўлди, беш-олти юз сўм қарздор бўлсанг бўлибсан, қувватим етмайдир демоқ йигит кишига айб гап, энди тишингни тишингга қўй, ундақанги гапингни қилма.

СОЛИҲ — Йўқ жавобини беринг, ҳозир қарздор бўлиб хотин олмайман. Қарздор бўлсам қарзимни ким берадир (юзини тескари қилур).

АБДУЛРАҲИМ — Эй, аҳмоқ экансан-ку, ярамас гапларни гапирма. Фотиҳа худонинг муҳри дейдурлар, фотиҳадан қайтсанг, кишини фотиҳа урадур, «кейинги пушмон—жонга душман» дегандек бир касалга йўлиқиб кейин пушаймон бўлиб юрма, яна мани феълимни айнатма, (зарда билан гапирар) қарздор бўлсанг бир гап бўлиб кетар, ўртада турганни уялтириб қўядурган иш қилма.

СОЛИҲ — Хайр, ман кўндим, энди кимдан қарз сўрайман, ман ҳеч кимни танимайман.

АБДУЛРАҲИМ — Сан мунга ташвиш қилма, ман кеча Қосимбой билан сўйлашган эдим, санга ақча қарз бермоқчи эди. Ман Қосимбойни олдига бориб мунда олиб келурман, қанча ижора оламан деса хўп деябер (салласини кийиб ўрнидан туриб чиқиб кетар).

СОЛИҲ — (Абдулраҳимнинг кетидан гапирмоқчи бўлиб гапира олмай қолур, халққа қараб) — манга хотин олмоқ бир балои азим бўлди, олмайин десам амакимнинг аччиғи бояги, оламан десам бир талай қарздор бўлиб қолсам, энди қандоқ қиламан, эй худо, ўзинг осон қил, бу нима деган гап, хотин олмоққа бир ярим минг сўм пул кетса, раҳматли дадамдан эшитар эдимки, онангнинг дадаси манга бир тийин чиқимсиз қизини никоҳлаб берган эди деб, яна бобом раҳматлик мадрасга мударрис эдилар, ул киши шариатга мувофиқ иш қилганлармиди? Ёки мувофиқ эмас, албатта мувофиқ бўлса керак, чунки бобом Туркистонда биринчи уламолардан эдилар, энди бу замонда олуғ-солуғ, ғалла, яна нима балолар чиқиб кетди, хотин олган йигит қарздор бўлмасдан уйлана олмайдир, қанчалари ер-жойларидан ажралмоқдалар, мана мен ҳам ўшаларни жумласидан бўладурганга ўхшайман, эй оллоҳ! Бул бидъатларни ўзингдан бошқа чорасини тополмайди, ўзинг осон қил (бундан сўнг қовоғини солиб хафа бўлиб ўлтурар, бир оздан кейин Абдулраҳим кирар).

АБДУЛРАҲИМ — (кирар) тур, Солиҳ, ўлтурма, бой келди, пул сўрасам йўқ демагил, агар йўқ десанг жуда хафа қиламан, салом бериб бой билан кўриш.

СОЛИҲ — (сакраб ўрнидан турар, Абдулраҳимга) шундами бой?

АБДУЛРАҲИМ — Ҳа шунда (эшикка қараб), кираберинг бой ака?

БОЙ — (кирар).

СОЛИҲ — (салом бериб кўришар, бойни юқорига чиқариб ўлтирарлар).

БОЙ — Омин, қадам етди, бало етмасин, оллоҳу акбар (ҳаммалари фотиҳа ўқирлар).

АБДУЛРАҲИМ — (ўрнидан туриб)— Хуш кўрдик бой ака?

БОЙ — Хуш вақт бўлинг, раҳмат (Солиҳга қараб) болам, сизга ақча керакми?

СОЛИҲ — Шундоқ, бой ака.

БОЙ — Қанча ақча керак, бир-икки юз бўлса бўладими?

СОЛИҲ — Амаким биладилар.

БОЙ — (Абдулраҳимга қараб) — Керагини айтинг?

АБДУЛРАҲИМ — Тўққиз юз сўм бўлса бўлади.

БОЙ — Жуда яхши, неча ойда берасизлар?

АБДУЛРАҲИМ — Худо Солиҳга қувват берса, бир йилда беради.

БОЙ — (Солиҳга) Ман шул шартлар бирла ақча бераманки, аввалги тўққиз юз сўмга бир юз сўм идора қўшиб, бир минг сўмга ҳам вексель берасиз, ҳам ҳовли, ҳовлидаги ҳамма нарсаларни нотариусдан гаров (залог) қилиб берасиз (срокида берсам хўп, бўлмаса ҳамма ҳовли ва ҳовлидаги ҳамма нарсаларим шул бойники деб), иккинчи олти ойдан бир кун ўтказмасдан пулимни батамом берасиз, ҳам ҳужжатингизни оласиз, агар шул шартларга хўп десаларингиз, ақча бераман, бўлмаса йўқ.

АБДУЛРАҲИМ — Ижорасини камроқ қилинг ва срокини бир йил қилинг, токи тўламоққа осон бўлсин, яна Солиҳ векселни ўзини берса бўлади, чунки ҳамма бойларга одат шул гаровни қўйинг.

БОЙ — Ўзингиз биласиз, замон ёмон бўлиб кетган, бу вақтда бировни ҳақидан ҳеч ким қўрқмайдур, шунчаки ишонишга гаров қилиб оламан, ҳам ўзимни одатим ҳамиша шундоқ, ижорасини камайтиролмайман, сроги ҳам шундоқ.

БОЙ — Ман бир гапирарман, айлантириб ўлтиришга тобим йўқ, бўлса хўп денг, бўлмаса манга жавоб беринг.

АБДУЛРАҲИМ — Хайр нима десангиз шул, ман нима ҳам дедим (ерга қараб ўлтурар).

БОЙ — (Солиҳга қараб) векселга қўл қўйишни биласизми?

СОЛИҲ — Ҳа, бой ака, биламан.

БОЙ — (Солиҳдан) жуда яхши, ҳовлини неча саржинлиги маълумми?

СОЛИҲ — Ҳа маълум, илгари куни ўлчаган эдим, жамъи тўқсон саккиз саржин келди.

БОЙ — (Чўнтагидан қоғоз-қалам олиб Солиҳга) Ҳовлини ғарб тарафи кимга манзил? Шарқ кимга манзил? Жануби кимга манзил? Шимол кимга манзил?

СОЛИҲ — (қўли билан тўрт тарафга ишорат қилиб), буёқ иш Маҳмуд акага, буёқ Турсун акага, буёқ Абдулраҳим амакимга.

БОЙ — (ёзиб олиб) баракалла, энди бўлди, туринглар, нотариусга борамиз, вақти ўтмасин пулни ҳам ўшал жойда бераман.

АБДУЛРАҲИМ — Аввал чой ичиб олайлик, сизга чой келтирсин?

БОЙ — Балли, раҳмат, нотариуснинг вақти ўтмасин, худо хоҳласа бошқа вақтда ичамиз.

АБДУЛРАҲИМ — (Солиҳга) тур вақтлироқ борайлик.

СОЛИҲ — Хўп (ҳаммалари чиқишиб кетур).

(Парда тушар).

*** Драмадан парча матбуотда биринчи марта эълон қилинмоқда.**

Ишқи йўқ...

«Муштум»: сон-5, саҳифа-6, 1923 й.

— Калникига ошға!!!

Гур-гур одам калникига туз ялаб чопадир...

Айиқ полвон кураш тушадир, Жўра қизиқ маймун ўйнатадир, Фарғонадан арава полвон келди, Жиззахдан ит полвон келди...

Кўрибсизки кураш ўрнини ижарага олғон зарғалдоқ хўжаларнинг қилғон фойдалари минди-минди...

— Чэт эллардаги ўқувчи ёшларимиз фойдасиға бу кун «Турон»да театру қўйиладир!

Лоҳовло валоқувввата... Тошканд мусулмонларини йязара ер ютубдир ва ё катта-кичик оға-ини ин-иниға кириб кетибдир...

Шунга ўхшаш «Шарқ саҳнаси» яхши ният ёрти мол, деб кино қўяр, «Одам оби»ларни йиғмоқ учун эшак ҳуркарлик қилиб томға тўртта карнай ҳам чиқарадир. Лекин шунчалик атторчиликлар («сурма кет, ўсма кет»лар бир пақир): саҳна хазинадорларининг оғизлариға пашша ўлтурғон, ўюнхона эшигидан «ғинг» деган бир чибин учмайдир, шу соатда шаҳарнинг барча чойхоналарида: ғиж-ғиж чурвақа, лимлим,.. бузоқ:

— Оғзингми, ўрпилган ўрми?

— Башарангми, бадбахтнинг даласими?

— Кўзингми, пўстакнинг йиртигими?

— Энгаҳингми, йўлга чиққан ҳиндининг ...ми?

— Хо-хо-хо!

Топоғон — таянғон совутмачоқ шу. Бошқа дастмоя йўқ. Бангиҳонада «харб-зарб» олуб юргувчи бир ўртоғим нашанинг тутуни гуркураган чоғларида:

Ҳарсак — марсак,

Дарди йўқ — кессак,

Ишқи йўқ — эшшак!

деб байт ўқуғон бўлуб жоврар, ман бўлсам «бу нима дегани тентакнинг» деб байтига тушунолмас эдим. Энди келиб-келиб бу байтнинг маъносини Эски шаҳар саҳналаридан топуб мовридсиз бўлса-да ўзим шу байтни яккахонлик қилмоқдаман:

Дарди йўқ — кессак,

Ишқи йўқ — эшшак!

Воқеан дард бўлмаса, ишқ одамнинг кесакдан нима фарқи бўлсун-у, эшшакдан нима айирмаси!

Валлоҳи аълам биссавоб
Жулқунбой.

Сахийлик—фазилат

Бу йил Ўзбекистон Қизил ярим ой жамияти Оролбўйи болаларини бепул овқатлантириш учун жуда катта пул юборди. ЎзТАГ мухбири С. ДРАЧЕВ республика жамияти правлениесининг раиси О. Т. ВОҲИДОВАдан мазкур жамоат ташкилотининг меҳр-мурувват борасидаги ишлари тўғрисида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Қадим-қадимдан яқин ёру биродарларингга ёрдам бериш сахийликнинг энг олий кўриниши бўлиб келган. Биз минглаб кўнгилли ёрдамчиларимиз — жамият аъзоларидан ҳам, унга расман аъзо бўлмаган фаолларимиздан ҳам вазифамизни бажаришда бераётган ёрдамлари учун миннатдормиз.

Бугунги кунда Орол муаммосига ҳеч ким бефарқ қараётгани йўқ. Биз республикамиздаги ва мамлакатимиздаги бошқа жамоат ташкилотлари билан бирга мазкур регионлаги экологик ва тиббий аҳволни яхшилаш юзасидан жуда катта программа ишлаб чиқиб, амалга оширяпмиз. Оролбўйи болалари ва хотин-қизлари учун соғломлаштириш марказини бунёд этишда шерикчилик асосида қатнашиш мақсадида юз минг сўм пул ажратилди, бошқа тадбирларга ҳам бир неча ўн минг сўм сарфланди.

Республикамизнинг ёрдамга ва қўллаб-қувватлашга муҳтож бошқа аҳолисига ҳам эътибор беряпмиз. Бундан бир йилдан сал кўпроқ илгари меҳр-мурувват махсус хизмати ташкил этилганди, ҳозир унда 1500 нафар раҳм-шафқат ҳамширалари ишламоқда. Улар минглаб кексайган кишиларга, уруш ногиронларига, меҳнат ветеранларига, байналмилалчи жангчиларга тиббий хизматни ва беморларни парвариш қилиш ишларини ташкил этишда, маиший масалаларни ҳал этишда беғараз ёрдам бермоқдалар.

Жамиятимиз кам нафақа оладиган пенсионерлар ва ногиронларга, ҳалок бўлган байналмилалчи жангчиларнинг оилаларига моддий ёрдам ҳам кўрсатмоқда. Бешта медицина олий ўқув юртида ва республикамизнинг 38 та медицина билим юртида етим болалар ва афғонистонлик собиқ жангчилар учун жамият стипендияси таъсис этилган. Мамлакатимиз турли регионларининг табиий офатлар, фалокатларга йўлиққан аҳолисига ҳам ёрдам берилмоқда.

— Маблағларни қаердан олаяпсиз?

— Улар аъзолик бадаллари ҳамда аҳолидан, корхоналар, ташкилотлар, муассасалар коллективларидан кўнгилли равишда тушаётган хайр-эҳсонлардан ташкил топади. Ҳар бир киши бизнинг сафимизга қўшилиши мумкин. Қизил ярим ой жамиятининг уй-жой ижтимоий банкининг Тошкент шаҳар Киров район бўлимида 000700378 ҳисоб счёти очилган.

НЕМИС ТЕАТРИ МАВСУМИНИ БОШЛАДИ

ҚОЗОҒИСТОН ССР. Темиртоғдан Қозоғистон пойтахтига кўчиб ўтган Республика давлат немис драма театри ўзининг ўнинчи мавсумини москвалик режиссёр А. Ешанов саҳналаштирган Бертольд Брехтнинг «У солдат нимаю, буниси нима» (Манн ист манн») пьесаси асосидаги спектаклнинг премьераси билан бошлади.

Ўн мавсум театрнинг ижодий тақдирида қисқа муддат эмас. Театр ташкил этилганида унинг труппасини М. С. Шчепкин номидаги Москва театр санъати билим юртининг 32 битирувчиси ташкил этар эди. Бугунги кунда унинг афишаларида ҳам классик, ҳам замонавий миллий материаллар асосида яратилган 30 дан зиёд спектаклларнинг номини ўқиш мумкин.

СУРАТДА: Б. Брехтнинг «У солдат нимаю, буниси нима» спектаклидан бир парча. Ушбу саҳнада артистлар Екатерина Шмеер ва Владимир Больц иштирок этишмоқда.

В. Зинин (ТАСС) сурати.

Ҳар тўғрида

АҚШ аҳолиси 1990 йил бошига келиб 249,1 миллион кишини ташкил этди. Савдо министрлиги рўйхатга олиш бюросининг маълумотларига кўра, 1980 йилдан буён ўтган давр ичида мамлакат аҳолиси 10,2 фоиз ёки 23,1 миллион киши кўпайган.

Демографларнинг фикрича, АҚШ аҳолиси жорий йилда 2,5 миллион кишига кўпаяди. 1956 йилда бу ерда аҳоли шу пайтга қадар энг кўп даражада — 3,1 миллион киши кўпайган эди.

* * *

Хитойнинг Шимоли-Шарқида жойлашган Харбин шаҳри аҳолиси ва меҳмонлар кўз ўнгида модерн услубида қурилган кўҳна ибодатхоналар ва бинолар, ўнлаб эртаклар қаҳрамонлари, ғаройиб гуллар ва жониворлар, ҳатто бутун-бутун манзаралар намоён бўлди. Уларнинг барчаси шаффоф ва рангли муздан тайёрланган. Бу ерда муз ва қордан ишланган ҳайкалларнинг анъанавий фестивали очилди. Ушбу фантастик манзарани «муз муссавирлари»нинг моҳир қўллари яратган.

* * *

Франциядаги Абвиль шаҳри (Сомма департаменти)нинг кўпни кўрган полициячилари ўз исми ва адресини унутиб қўйган, Францияга қандай келиб қолганлигини билмайдиган киши билан тўқнашиб қолганларида нима қилишларини билмай, довдираб қолишди.

Нотаниш кимсанинг бу ерда пайдо бўлишининг ўзи сирли. Франс Пресс агентлигининг хабар қилишича, уни декабрь ойининг охирларида тонг саҳарда шаҳардан оқиб ўтувчи Сомма дарёсининг тик қирғоғига кийимлари жиққа ҳўл ҳолда чиқиб олишга интилаётганида пайқаб қолишган. Бу киши йўловчиларнинг саволларига ўлда-жўлда жавоб қайтарган ва карахт ҳолатда бўлган. Бу ғалати одам билан қизиқиб қолган полиция унинг ёнида ҳужжатлари ҳам, пули ҳам йўқлигини, фақат инглиз тилида гапиришини аниқлаган. Нотаниш киши полицияда ўзини Ричард Кросс, кейинроқ Жексон, деб атаган. У дайди эмаслиги яққол кўриниб турибди, чунки у дуруст таълим кўрган одам.

Гарчи терговни олиб боришга қўшни Бульон шаҳридаги инглиз элчихонаси ҳам қўшилган бўлса-да, бирорта саволга жавоб топилмади. Британия дипломати фақат нотаниш кимсанинг инглиз тилини мукаммал билишинигина тасдиқлай олди, холос. Айни пайтда Скотланд Ярд бу одамнинг Буюк Британиядаги қариндош-уруғларини қидира бошлади.

(ТАСС).

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ЎҚИШГА МАРҲАМАТ

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги

27-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги мутахассислар бўйича

1990—1991 ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Юқори малакали ёғочсоз-дурадгор (ўқиш муддати — 1 йил), **дурадгор** (ўқиш муддати — 3 йил), **бадиий ва моделли мебель дурадгори** (ўқиш муддати—3 йил), **қурувчи дурадгор** (ўқиш муддати — 3 йил), **жилва бериш бўйича бўёқчи** (ўқиш муддати—3 йил), **пардозловчи, плита ётқизувчи, мозаикачи** (ўқиш муддати—3 йил).

БИЛИМ ЮРТИГА 9—11-СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Уч йиллик ўқишни тамомлаганларга диплом берилади. Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 фоизи билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

27-ҳунар-техника билим юрти янги бинога жойлашган. Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараги ташкил этилган, спорт комплексида бокс, кураш, шахмат, шашка, волейбол секциялари ишлайди.

Билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (асли), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4), 086/У формадаги медицина справкаси.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Спутник массиви, 4-квартал (19-троллейбус; 58, 40, 75, 98-автобусларнинг «27-билим юрти» бекати).

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги
Тошкент халқ таълими Бош бошқармаси

В. П. ЧКАЛОВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ АВИАЦИЯ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ БАЗАСИДАГИ
С. И. Кадишев номидаги 33-авиация ҳунар-техника билим юрти

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

1990—1991 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Учувчи аппаратларни йиғувчи слесарь, механика-йиғув ишлари слесари, учувчи аппаратлар деталларини тайёрлаш ва парчинлаб иш бажариш бўйича слесарь, кенг профилдаги станокчи, рақамли программа билан бошқариладиган станокларнинг оператори, фрезерчи, электр-газ пайвандчи.

ЎҚИШГА 8 ВА 10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ҲАМДА ТОШКЕНТ ШАҲРИДА ВА ШАҲАР АТРОФИДА ЯШАБ ТУРУВЧИ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

10-синфни тамомлаган ўқувчилар, шунингдек Совет Армияси сафларидан истеъфога бўшатилган ёшлар учун ўқиш муддати — 6—10 ой. Ўқувчиларга ойига 65 сўм стипендия тўланади. 8 синф маълумотига эга бўлган ўқувчилар учун ўқиш муддати — 1—3 йил. Улар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Билим юртини тамомлагандан сўнг талабаларга ўрта маълумот ҳақидаги диплом ва касб бўйича тегишли малака оширгани ҳақидаги ҳужжат берилади.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида ўқувчиларга стипендия сақланган ҳолда ишлаб топган ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртидаги ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

ЎҚИШ — ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.

Билим юрти ҳарбий-спорт базасига эга. Вокаль-чолғу ансамбли, Авиамодель тўгараги, миллий чолғу асбоблари ансамбли, сурат чизиш студияси, духовой оркестр, дельтопланда парвоз этиш, компьютер техникаси тўгараклари ишлаб турибди. Билим юртида Ёшлар техника ижодиёти лабораторияси ишлаб турибди. Бу ерда ўқувчиларга бажарган иши учун 100 фоиз меҳнат ҳақи тўланади.

Билим юртини тамомлаб чиққанлар В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига ишга юбориладилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан тамомлаганларга эса олий ўқув юртларининг кундузги ва кечки бўлимларига, шунингдек барча олий ўқув юртларига ўқишга киришлари учун йўлланмалар берилади.

Билим юртига ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни тақдим этишлари лозим: директор номига ариза, 8-синфни тамомлаганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки ўрта маълумот ҳақидаги аттестат, туғилгани ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, медицина справкаси (0/86 форма), 6 дона фотосурат (3х4 ва 4х5 см).

МАШҒУЛОТЛАР — 1 СЕНТЯБРДА БОШЛАНАДИ.

Бизнинг адрес: 700207, Тошкент шаҳри, Генерал Петров кўчаси, 331-уй (8, 30, 103, 106, 119, 171-автобуслар; 6, 29-трамвайларнинг «С. И. Кадишев номидаги билим юрти» бекати).

Телефонлар: 96-58-20, 96-47-70, 96-39-72.

Реклама ва эълонлар

ИМОРАТЛАР ВА МОЛ-МУЛКНИ КОМПЛЕКС

СУҒУРТА ҚИЛИШ ШАРТНОМАСИ БЎЙИЧА

БАДАЛ — ҲАР 100 СЎМДАН АТИГИ 35

ТИЙИННИ ТАШКИЛ ЭТАДИ

Энг кам суғурта пули 5000 сўмни ташкил этади (каттароқ пулга шартнома иморат ва мол-мулк кўздан кечирилганидан сўнг тузилади).

Суғуртанинг ушбу тури афзалликлари нимада?

Биринчидан, айрим шартномалар бўйича тўловларга нисбатан СУҒУРТА ТЎЛОВЛАРИ МИҚДОРИ МАЪЛУМ ДАРАЖАДА КАМАЯДИ.

Иккинчидан, суғурта пули ИМОРАТГА ЁКИ МОЛ-МУЛККА ШИКАСТ ЕТГАНИДАН ҚАТЪИЙ НАЗАР тўланади. Бунинг устига иморатларга етказилган зарар ҳисоб-китоб қилинаётганда, суғурта пулининг энг кўп миқдоридан келиб чиқиб белгиланади.

Учинчидан, ШАРТНОМАНИ ТУЗИШ ВА ҚАЙТА ТИКЛАШ ТАРТИБИ МАЪЛУМ ДАРАЖАДА ЕНГИЛ.

Иморатлар ва мол-мулкни комплекс суғурта қилиш бўйича шартномаларнинг амал муддати 1 йил.

Тошкент шаҳар Давлат суғурта бошқармаси.

ТОШКЕНТ ШАҲАР АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети 1989 йилнинг 3 ноябрида «АЙРИМ САНОАТ МОЛЛАРИНИ ШАҲАР ТАШҚАРИСИГА СОТИШ ва олиб кетиш тўғрисида» 461/21-сонли қарорни қабул қилди.

Шу муносабат билан Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетининг Савдо бош бошқармаси савдо корхоналарига узоқ муддат давомида фойдаланиладиган маиший-техника ва кундалик рўзғор молларини Тошкентда доимий пропискаси бўлган харидорларгагина (паспорт асосида) сотиш тўғрисида кўрсатма берди.

Юк ташиш ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш дирекциясига, аэропорт ва Главпочтамт бошлиқларига рўйхатда кўрсатилган молларни ташиш ва бошқа шаҳарларга жўнатиш учун қабул қилиш ман этилади.

ФАҚАТ ТОШКЕНТЛИКЛАРГА

СОТИЛАДИГАН МОЛЛАР РЎЙХАТИ:

Барча турдаги мебель (чет элда ва Ватанимизда ишлаб чиқарилган).

Барча тур ва маркалардаги тикув машиналари.

Электр холодильниклар ва совутгичлар.

Электр кондиционерлар.

Барча марка ва моделлардаги телевизорлар.

Пианино ва рояллар.

Электр чангютгичлар.

Гилам ва гилам буюмлар.

Электр гўшт қиймалагичлар.

Электр миксерлар.

Газ колонкалари.

Газ плиталари.

Тошкент шаҳар ижроия комитетининг Савдо бош бошқармаси.

«ЗЕНИТ-7» ФИРМАЛИ ТЕХНО-САВДО МАРКАЗИ

Чехов кўчаси, 10, метронинг «Ойбек» станцияси

«МОСКВИЧ» МАШИНАЛАРИНИНГ

ЭГАЛАРИГА

баҳоси 62 сўмдан йиғилган ҳолдаги радиаторларни

ва баҳоси 70 сўмдан иситкичларни (печларни)

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Магазин соат 10 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача. Дам олиш куни — душанба.

Маълумотлар олиш учун телефон 54-04-92.

«Зенит-7» фирмали техно-савдо маркази.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг

Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

Реклама ва эълонлар

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

15, 16 ЯНВАРЬ СОАТ 17.00 ДА

Тожикистон ССРда хизмат кўрсатган артист

МАХФИРАТ ҲАМРОҚУЛОВАнинг

КОНЦЕРТИ

ПРОГРАММАДА:

ШАРҚ ХАЛҚЛАРИНИНГ ҚЎШИҚ ВА РАҚСЛАРИ

«ЗЕБО» ансамбли ва рақс группаси иштирок этади.
Билетлар СССР Халқлари дўстлиги саройи кассаларида соат 11.00 дан сотилмоқда.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

16 ЯНВАРДАН БОШЛАБ

ФАҚАТ 10 КУН

ТОШКЕНТДА БИРИНЧИ МАРТА

«ИЛЛЮЗИОН РЕВЮ»

Япония радио-телевидениесининг гран-при совриндори буюк Британия сеҳргарлар уюшмасининг кумуш таёқчаси совриндори Озарбайжон ССРда хизмат кўрсатган артист ЛИДИЯ АБДУЛЛАЕВА ва икки бўлимдан иборат катта ранг-баранг программа.

ПРОГРАММАДА ЦИРК САНЪАТИНИНГ БАРЧА ЖАНРЛАРИ ИШТИРОК ЭТАДИ.

ТОМОШАЛАР:

16, 17, 18 январь соат 19.30 да;
20 январь соат 16, 19.00 да;
21 январь соат 12, 15, 18.00 да

БОШЛАНАДИ

Олдиндан билет сотиш кассалари очиқ. Коллектив бўлиб тушиш учун буюртмалар қабул қилинади.

Касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Справкалар учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84, 44-29-04.

«РАДУГА» нашриётининг

ТОШКЕНТ БЎЛИМИ

Ҳинд тили назорат муҳаррири, араб тили катта муҳаррири лавозимларига

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Уларга тилни яхши билишлиги учун 20 фоиз устама ҳақ тўланади. Шарқ тиллари редакциясининг илмий муҳаррири вазифаси — 0,5 ставка.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс ҳақидаги низомга мувофиқ эълон чиққан кундан бошлаб бир ой мобайнида қуйидаги адресга тақдим этилади: 700011, Тошкент шаҳри, Марказ-14, 33-уй.

Справкалар учун телефонлар: 44-58-64, 44-11-29.

ТОШКЕНТ ТЕХНИКА УЙИ

Эски ўзбек тили, араб тилини ўрганиш бўйича

КУРСЛАР ТАШКИЛ ЭТАДИ

ТАЪЛИМ ПРОГРАММАСИ 3 ОЙГА МЎЛЖАЛЛАНГАН.

Машғулотлар ҳафтасига 3 марта қуйидаги адресда жойлашган Техника уйи биносида олиб борилади: Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 48-уй.

Бир тингловчи учун таълим ҳақи — 100 сўм.

Справкалар учун телефон 33-28-18. Г. Р. Мусаевга мурожаат қилинади.

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлигининг

РЕСПУБЛИКА

СТЕНОГРАФИЯ ВА

МАШИНКАДА ЁЗИШ

КУРСЛАРИ

КУНДУЗГИ ВА КЕЧКИ

БЎЛИМЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ

ҚИЛАДИ

Курслар ўзбек ва рус тилларида замонавий иш юритиш асосларини ўрганган ҳолда секретарь-стенографисткалар ва секретарь-машинисткалар тайёрлайди.

Машғулотлар 1990 йил 1 февралдан бошланади.

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700003, Тошкент шаҳри, Олмазор кўчаси, 174-уй, Бешёғоч, Ленин комсомоли номидаги маданият ва истироҳат боғи ёнида, ҳар куни соат 10 дан 19.00 гача, мурожаат қилинсин. Телефон 45-62-52.

Тошкент шаҳар Октябрь район ошхоналар тресты коллективи «Октябрь» кафесининг директори А. Расуловга онаси

Салтанат ИКРОМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТОШКЕНТ оқшоми

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76; хатлар — 33-29-70; 32-53-79; жамоатчилик қабулхонаси — 32-55-83.

Якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек ва рус тилларида мустақил чиқади.

Р — 04014.
Тиражи 139.200. Индекс 64690. Д—2201.
1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10.